

A KÖZÖSSÉG ÉPÍTŐKÖVEI

SZERZŐ: Veronika Hanáková, a csehországi Kampus Hybernská filmkurátora

- > Bevezető
- > Első szakasz: az elemzés
- > Második szakasz: a kutatás
- > Harmadik szakasz: a tervezés
- > Ne ess pánikba, kérj segítséget!

Közösségépítés

Ha egy dokumentumfilm-vetítéssel összekötött kulturális eseményt szervezel, azt azért teszed, hogy az emberek lássák és élvezzék a filmet, és hogy vitára ösztönözd őket. Azt akarod, hogy a közönség ossza, vitassa, sőt kérdőjelezze meg az adott alkotást. Ezeknek a filmeknek csakis így sikerülhet összekapcsolniuk a különböző témákat és jelenségeket, illetve a különböző hátterű embereket.

A KineDok-hálózat részének lenni azt jelenti, hogy létrehozzuk és megerősítjük azoknak a közösségeit, akik szeretik a dokumentumfilmeket, mert ezek a filmek visszatükrözik az életüket, bővítik a világgal kapcsolatos ismereteiket, arra sarkallják őket, hogy bonyolult kérdésekről vitázzanak, valamint teret biztosítanak ahhoz, hogy megosszák a gondolataikat, kapcsolatokat építsenek, és együtt neveljenek. Ebben a fejezetben a filmvetítések közösségépítő aspektusára fogunk összpontosítani. Egyetlen közösség sem jön létre ugyanis magától, hanem mindig fokozatosan fel kell építeni. Kezdjünk is bele!

„A dokumentumfilmek hatása mindennél erősebb; képesek változtatni a látásmódunkon, sőt a különböző témákhoz való hozzáállásunkon is.”

Ana

**ART HOUSE GORI,
GRÚZIA**

<https://www.instagram.com/arthousegori/>

Első szakasz: az elemzés

HELYSZÍN

CÉL

KÖZÖNSÉG

MOTIVÁCIÓ

Elemzés

A helyszín státusza. A KineDok-közösségben a helyszínek a következő három kategóriába sorolhatóak:

1. vadonatúj kulturális helyszín, egyelőre saját közösség nélkül;
2. már bejáratott helyszín, amelynek még nincs a dokumentumfilmek iránt érdeklődő közössége;
3. már bejáratott helyszín, amely már vetített játékfilmeket, és megvan a saját, kialakult közössége.

Akár a nulláról indulsz, akár már van tapasztalatod a filmvetítés területén, a következő pontokból ösztönzést kaphatsz ahhoz, hogy szólíts meg új közösségeket, illetve erősítsd meg azt, amit már felépítettél.

A tartalom és a cél. Mi az általad szervezett rendezvények célja? Mit szeretnél elérni a dokumentumfilm-vetítésekkel? Ezek a kérdések segítenek elgondolkodni azon, hogy miért is

vagy KineDok tagja, illetve mit szeretnél nyújtani a helyszíned, a szűkebb környezeted és a közösséged számára. Olyan dokumentumfilmeket válassz, amelyek valami mást, újat és szórakoztatót kínálnak a helyszíneden.

A közönség. Mindig gondoldj arra, hogy a vetítést milyen közönségnek szánod! Azért vetítesz filmeket, mert meg akarod erősíteni a közösséged? Oktatni vagy szórakoztatni akarod? Vagy a sokszor figyelmen kívül hagyott közönségcsoportok (idősek, gyermekes családok stb.) számára szeretnél programot szervezni? Először tehát célszerű meghatározni, hogy mi a vetítések, a kísérőprogramok és a hirdetések célcsoportja. Jobb lassan kezdeni. Nem kell túl nagy fába vágnod a fejszéd!

Az első lépés. Az első vetítések stresszesek lehetnek, ugyanis az ember soha nem tudhatja előre, hogy hányan jönnek el rájuk. De akkor se ess pánikba, ha viszonylag kevesen lennének! Nem a mennyiség a fontos. A kulturális rendezvények szervezése során az első alkalom a kellemes és barátságos légkör megteremtéséről szól. Legyél befogadó, kedves, és beszélj az emberekkel! A közönséged fokozatosan egyre nagyobbá válik. Ám ez azon is múlik, hogy te ezzel a szándékkal vágjál-e bele a vetítések szervezésébe, és hogy az általad kínált program (a film, illetve az azt kísérő események, beszélgetések, a meghívott vendégek stb.) vonzó-e a közönség számára. Kizárólag rajtad (illetve helyszíned lehetőségein) múlik, hogy milyen összetételű és méretű közönség látogatja az eseményeid.

„Ez volt az egyik első kinedokos vetítésünk, és csak öt ember jött rá el. A vetítés után azonban egy órán át beszélgettünk, és ez azóta is felejthetetlen élmény maradt.”

Natali

**CUBE IN CONTEXT,
GRÚZIA**

<https://www.instagram.com/cubeincontext/>

A motiváció. Kérdés, hogy te mint szervező, mit akarsz kihozni a vetítésből? Mivel a közösségépítés sokszor fárasztó folyamat, legyél tisztában a motivációiddal és céljaidal! Lehet az is a célod, hogy aktív tagja legyél a helyi közösségnek, hogy támogasd a helyi kulturális életet, de az is, hogy egy új kulturális központot hozz létre. A lehetőségek tárháza végtelen.

*„A közösség tagjai ismerik egymást, köszönnek egymásnak,
ha összetalálkoznak a városban, és együtt mennek más
rendezvényekre.”*

GALATI, ROMÁNIA

<https://kinedok.net/ro/venue/muzeul-de-arta-vizuala-galati>

Második szakasz: a kutatás

AZONOSÍTSD A KÖZÖNSÉGED

A kutatás

Értsd meg a helyi közönséget! Komoly feladat lehet, hogy meg tudd találni a dokumentumfilm-vetítések közönségét alkotó közösséget. Ez néha természetes módon már az első vetítés után kialakul. Sokszor előfordul viszont, hogy csak kevesen jönnek el a vetítésre; ilyenkor újra kell gondolnod, hogy eredetileg milyen célközönségnek szántad az eseményt, mivel lehet, hogy az ütközika már meglévő helyi kulturálisrendezvény-kínálattal.

Jó, ha észben tartod, hogy nem a te helyszíned kínálja a városod egyetlen kulturális vagy közösségi programlehetőségét. Mindenképpen nézz utána, hogy a környéken milyen más szervezetek kínálnak még kulturális programokat (az is lehet, hogy a számbavételük során kifejezetten csak a filmvetítésekre összpontosítasz), illetve hogy ezek milyen közösségeket és milyen tartalommal céloznak meg. Ez segíthet abban, hogy megértsd a környezeted kulturális miliójét, és kiderítsd, mi hiányzik belőle, illetve milyen közösségek számára nincs megfelelő kínálat. Érdemes átgondolnod, hogy a rendszeres dokumentumfilmek-vetítés betöltheti-e ezt a hiányt, és ha igen, hogyan.

A közönséged nem homogén. Számos KineDok-helyszín elsődleges célja az, hogy a dokumentumfilmeket a lehető legszélesebb közönséghez juttassa el. Ehhez azonban sok

munkára van szükség.

A közönséged nem homogén. Épp ellenkezőleg, tagjai az esetek nagy részében különböző társadalmi, kulturális és anyagi háttérrel rendelkeznek, különböző korosztályhoz tartoznak, különböző témák iránt érdeklődnek, és különböző dolgokra kérdeznék rá. Tedd fel magadnak a kérdést: Hogyan érhetem el azt, hogy a helyszínem által kínált kulturális program több különféle néző számára is érdekes, és ezáltal sokféle közösség számára is vonzó legyen?

Végezz kutatómunkát!

1. Mérd fel, hogy a környéken a különböző társadalmi csoportok számára milyen kulturális programokat kínálnak, illetve mi az, amihez hozzá is jutnak, és miért.
2. Tanulmányozd a KineDok-katalógust, nézd meg, hogy korábban milyen vélemények és közönségreakciók születtek az egyes filmekkel kapcsolatban, és elemezd, mi tetszett az embereknek, mi nem, és miért.

Kérdezz!

1. Beszélj a helyi KineDok-koordinátorral arról, hogy milyen lehetőségeid vannak, és kérj tőle tanácsot!
2. Lépj kapcsolatba más KineDok-helyszínekkel!
3. Kérdezd meg a helyi közösséget (az iskolákat, a klubokat, az időotthonokat stb.), hogy milyen témák érdeklik őket!
4. Ne riadj vissza attól, hogy nézőidet a különböző internetes felületeken is faggyasd!

Légy te is aktív résztvevő!

1. Menj el a helyi fesztiválokra és egyéb összejövetelekre!
2. Járj el a KineDokworkshopokra!
3. Látogass el a kulturális, a sport-, a népművészeti és a szomszédsági rendezvényekre!

Akár egyetlen közösséget céloz, akár többféle közösség számára szervezel programot, akár pedig egy „mindenkinek” szóló válogatást próbálsz összeállítani, mindenképp tartsd észben: az egyes közösségeknek különböző igényeik és elvárásaik lehetnek.

Azonosítsd, hogy milyen közösséget céloz! Minden városban és faluban sokféle közösség van. Nem egyszerű feladat olyan vetítést, illetve ahhoz kapcsolódó vitát vagy foglalkozást kitalálni, hogy az mindenki igényeinek megfeleljen. Ezért bátran szűkítsd a fókuszot, és összpontosíts egy kisebb csoportra! Ez a koncentrált figyelem nemcsak a filmek és a kísérőprogram kiválasztásában segít, hanem az esemény népszerűsítését is egyszerűbbé teszi.

Jó ötlet lehet lassabban építkezni, úgy, hogy a közönség egy konkrét csoportjára összpontosítasz (ez lehet a törzsközönséged vagy akár a településed leginkább elhanyagolt

csoportja is), majd fokozatosan más csoportokat is bevonsz. Ha például kéthetente tartasz vetítést, akár azt is csinálhatod, hogy az egyiket a családokat, a másikkal pedig a társadalmi kérdések iránt érdeklődőket szólítod meg. Ez a fajta rendszeresség segít abban, hogy az egyes közösségeid már előre tudják, mikor lesz filmvetítés. Idővel a programod további vetítésekkel bővítheted, de módosíthatod a célközönséged is, vagy megpróbálhatod összehozni az egyes közösségeket.

„A mi célközönségünkbe mindenki beletartozik, aki érdeklődik a dokumentumfilmek iránt. Arra törekszünk, hogy változatos, minden korosztály számára érdekes programot állítsunk össze.”

Ana

**SHPEENADOX LABIN,
HORVÁTORSZÁG**

<https://www.facebook.com/shpeenadox>

Harmadik szakasz: a tervezés

LÉGY FELÉKSZÜLT

TERVEZZ

KOMMUNIKÁLJ

A tervezés

A hozzáférhetőség. A legfontosabb, hogy ismerd jól a helyszíned. Térképezd fel, hogy milyen lehetőségeket kínál, illetve milyen fogyatékoságai vannak (ez utóbbira jó példa, ha sok a lépcső és nincs lift, ha kicsik a mosdók, ha nem jól megközelíthető tömegközlekedéssel, illetve gyalogosan, de előny lehet viszont mindezek fordítottja, vagy ha van egy játszótér a közelben). Ha konkrét közösségeket szeretnél megcélózni, jó előre át kell gondolnod azok igényeit. A cél az, hogy ha az emberek megérkeznek, úgy érezzék, szívesen látják őket, ne pedig úgy, mintha nem várt látogatók lennének. A sokféleség tiszteletben tartása aktív megközelítést igényel, és nem csendes megfigyelést.

„Szintúgy kívánatos, hogy tiszteletben tartsuk a közönségen belüli különbözőségeket is.”

Nikica, Šibenik, Horvátország

A következő táblázatban olyan kérdéseket találsz, amelyeket akkor érdemes feltenned magadnak, ha egy konkrét csoportot szeretnél elérni, és tudni akarod: alkalmas-e a helyszíned arra, hogy ezt a csoportot zökkenőmentesen fogadja.

**MEGNYITOMA
TÁBLÁZATOT**

https://docs.google.com/spreadsheets/d/e/2PACX-1vRFuG8O-QB2xa4_EcB4cbEXtXh44XvV7As7RVKUyfeBuFxeedU5pgIxINbgse62YpeCzlQk0TsTNZ2f/pub?gid=0&single=true&output=pdf

Néhány változat az egyes csoportoknak szervezett vetítésekre „A szabadban vetítünk, és azokat szülőket célozzuk meg, akiknek a gyerekei még olyan picik, hogy nem tudnak egyedül otthon maradni. Ezért a vetítéssel párhuzamosan a gyerekeknek egy másik programot szerveztünk az egyik termünkben, ahol barkácsolhatnak, adunk nekik enni, és van velük egy felnőtt, aki felügyeli őket. Újabban az idősebbeket szeretnénk bevonni; idén karácsonykor ők is csatlakoznak a foglalkozásainkhoz. Szeretném azt is, ha lenne fiatalabb közönségünk is, például tizenévesek, de ők inkább egy másik helyre mennek, mert az jobban megszólítja őket.”

Ivana, RDMKV, Csehország

„Mindig igyekszünk a gyerekeknek is kínálni valamit, komolyabb és kevésbé komoly filmeket, hogy minél szélesebb közönség ízlését sikerüljön kielégítenünk. A gyerekeknek filmkészítő foglalkozásokat szervezünk, műveiket pedig levetítjük a hivatalos program előtt. Így be tudjuk vonni a fiatalabb közönséget és a szüleiket is. A vetítések ingyenesek, így bármikor besétálhat egy turista, hogy leüljön, 10-15 percig nézze a vetítést, majd továbbálljon. A légkör nagyon oldott.”

Ana

**SHPEENADOX LABIN,
HORVÁTORSZÁG**

<https://www.facebook.com/shpeenadox>

Légy felkészült, tervezz és kommunikálj! Filmvetítést szervezni időigényes feladat. Nagyon fontos, hogy legyen megfelelő programterved és technikai felszerelésed, valamint hogy a film és a kísérőprogram biztosan elő legyen készítve.

„A vetítés előtt minden filmet megnézünk, és az egész rendezvényt előkészítjük; vannak olyan csoportjaink és chatjeink, ahol megosztjuk egymással az ötleteinket.”

ANA, ART HOUSE GORI, GRÚZIA

Ne ess pánikba, kérj segítséget!

Ha valami mégis rosszul sül el, vagy negatív visszajelzést kapsz, ne ess pánikba! A problémát próbáld mihamarabb megoldani, majd a közönséged is tájékoztasd a folyamatról!

Ha figyelembe veszed a közönség és a vendégek visszajelzéseit, javíthatsz a programodon és annak eredményességén. Nyugodtan kérj segítséget a közösségtől – tagjait akár be is vonhatod a filmek kiválasztásába, a kísérőprogramok elkészítésébe és más hasonló feladatokba.

CSATLAKOZZ

<https://kinedok.net/join-us>

FOTÓK:

GLISNÍKOVÁ, Lenka; JASNÝ, Michal; MRÁČEK, Adam; PATYCKI, Michał and Ivana TVRDÁ
Archive of our screening venues (Prádelna, Rabenštejnská 2020)